

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterskopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Macedonija in turški problem.

Na Dunaju je izšla pred kratkim v založbi Kratz, Helf & Co. knjižica, naslovljena: »Macedonien und das türkische Problem. Vom K. Gersin.« Slovincem od drugod že znani pisatelj, razpravlja na 48 straneh zgodovinsko-etnografski in kulturni razvoj te dežele do najnovejšega časa. O Macedoniji se je sicer pisalo razmeroma že jako mnogo, a precejšnje število teh razprav je pisano tendenčno; pisateljem je bila glavni smoter politika ali narodnost, ne pa resnica in objektivnost. Kot klasičen primer te vrste spisov navajam dr. Cl. Nikolaičev »Macedonien« Berlin 1899. Ta gospod prišteva macedonske Slovane po večini h Grkom, njegovi privrženci jih imenujejo »Hellenes Bulgarophoni« (bulgarsko govoreči Heleni).

Drug primer: pogledajte si od Srba napravljeno etnografsko karto Macedonije — sama srbska barva! Bulgar pa prevleče zopet vse z bulgarsko.

K. Gersin deli svoje delce na tri glavne predele: zgodovinski, prosvetni in narodopisni ter statistični. Poleg tega ima iz aprilove številke »Ljubljanskega Zvona« z malimi izjemami že znan predgovor in epilog. Nas zanima njegova študija v toliki meri, v koliki nam odgovarja jasno in točno na vprašanja: kdo prebiva v Macedoniji, na kateri stopnji kulture stoji in kdo ima največ pravice do nje v slučaju, da jo izgubi prej ali slej Turčija.

Predvsem pa moramo seveda vedeti, kaj je Macedonija.

»Imena »Macedonija« piše K. Gersin na strani 9 str. »ne pozna oficijalna turška uprava, temveč je zgodovinski pojem, ki je imel v različnih časih tudi različni obseg. Dandanes obsega Macedonija približno solunski, bitoljski in kosovski vilajet; zadnjega le južno od srbsko-macedonskega raz-

vodja. Deželo tvorijo gričevje in kotline med večidel vspretno in glavnina rekama Vardarjem in Strumo raztezajočimi se do 2000 m visokimi gorskimi grebeni. Čim bolj proti obodu, tem višje se vzdigajo ti grebeni in tvorijo na ta način naravno mejo: na vzhodu Dospat Dag (2183 m); na severovzhodu Rila (2713 m) in Osogov-planina (2250 m); na severu Črna gora (1552 m) in Šarplanina (2510 m); na zapadu severo-južno se razprostirajoči greben vzhodnoalbanskega obmejnega pogoja [Dešat-planina, Jablanica (2282 m), Mokra planina (1790 m)] in Gramos gorovja (1450 m); na jugu strmo kambunijsko pogorje (2543 m) in mogočni Olimp (2985 m). Belo more (Egejsko morje) se polgrava na jugu s slikovitim macedonskim obrežjem do reke Meste, ki dela nekaj časa mejo med Macedonijo in Tracijo...

Zemljepisno tvori Macedonija neposredni nastavek srbskega gorovja; podolje Morava-Vardar, soseben pa železnica Beligrad-Solun jo še tesneje priklapa na Srbijo.

Dežela je bogata rud in je težišče evropske osmanske države. Velika je tako kot Zgornja in Spodnja Avstrija, Stajersko in Koroško. Na vsak km² pride 34 ljudi. Po Kančovu šteje namreč 2,258.000 duš, po Weigandu 2,275.000...

Etnično je dežela razkosana; o asimilaciji narodov ne moremo govoriti tu. Ni pa dvoma, da pride vsled modernih občil časoma i v Macedonijo narodno zjednačenje na vrsto, kakor je opazujemo v starem veku v Italiji, v srednjem v Franciji in v novi dobi na Ruskem...

Kako se naj izvijemo iz tega kaosa narodov? Samo dve poti sta, dve splošnoveljavni poti: sintetična in analitična — pot razvoja in pot podrobnostnega opazovanja posameznosti. Pot razvoja nahajamo v zgodovini; dolga in težavna je. Štiri mejniki jo dele v štiri neenake proge. In ako zaznamujemo te štiri časovne proge s periodo, dobimo štiri periode:

arhajično, grško-rimsko, slovansko in turško.

Za tem sledi na strani 11.—19. zgodovinski pregled balkanskega polotoka od najstarejše dobe do osvojenja Bosne in Hercegovine l. 1878. V vsebino tega pregleda se ne spuščam, ker je — najbrže vsled svoje kratkosti — nekoliko nejasen in netočen, in bi izvežek iz njega še lažje zapeljal čitatelja na kriva pota. Kdor se hoče o tem natančneje poučiti, naj čita Kosovo razprave v »Izvestjih muzejskega društva za Kranjsko« in Jirečkovo, v nekkih točkah že zastarelo »Geschichte der Bulgaren« Prag 1876. Le nekaj bi rad omenil, kar bo v oči. Tiskano je namreč razprto. To je stavek: »Brez Turkov bi ne bilo danes več Grkov«. To se mi zdi v kljub mojemu optimizmu malo presmelo. Ko bi ne bilo Turkov, bi pa obstajala najbrže vsaj nekaj desetletij še, če že ne do danes, bizantinska država, največja zaščitnica Grkov. Paš so pridli Slovani celo na Pello-ponez in se tu naselili. O tem nam ne svedoči samo pisci tistega časa, ampak tudi poznejši stoletji. To nam pričajo ostanki slovanskih naselbin: imena in ono bomo številce sledov v grščini. A dejstvo je, da so izginili Slovani Helade, izginjali pa so že pred prihodom Turkov. In ravno Grki so bili v srednjem veku ona moč, ki je potiskala balkanske Slovane. Bili so časi, ko je palil Grk naše knjige, a Slovan se mu ni mogel braniti. — Asimilacija na srbsko ali bolgarsko stran pa ne bi mogla napredovati tako hitro, ako sploh pride v poštev.

Sicer pa je že pred K. Gersinom trdil Jakob Filip Fallmerayer, da Helenov ni več, ampak da je ono, kar lazi po nekdanji Heladi, pogrčen Slovan. A poučil je Fallmerayerja Hopf. Tudi ime Morea so izvajali od morje, potem so rekli Morea je metateza od Romaea; novejši jezikoslovci pa vedo, da sta obe podmeni napačni.

V Macedoniji prebiva macedonskih Slovanov 1,182.036, Turkov

499.204, Grkov 228.702, Albancev 128.711, Vlahov 80.767, Španjolcev 67.840, Ciganov 54.557, Rusov 4000, Črkesov 2837, Armencev 300, Žrncev 200, Georgijcev 60, drugih 9010. Največ je torej Slovanov, namreč 52,4%. Po veri je izmed teh 149.103 mohamedancev, 1.032.933 kristijanov. Vseh Mohamedancev v Macedoniji je 819.235, židov pa 68.040.

Izmed macedonskih mest omenim Solun s 118.000 prebivalcev; med njimi je 10.000 Slovanov. Skopje ima 13.000 Slovanov izmed 31.000 prebivalcev.

O macedonskih Slovanih piše K. Gersin: »O kaki višji kulturi macedonskih Slovanov ni govora, kajti inter arma silent musae; o prosvetni zmoglosti govore breštevilne narodne pesmi. V socialnem oziru so delajoča kasta, na trdo grudo privezana raja, ki mora preskrbovati svoje gospodarje z vsem potrebnim. Za časa turške invazije je zbežal slovanski kmet v gorove, in zmagalec je zasedel marsikak kos rodovitne zemlje...« To so veleposestniki, begi in age, gospodarji uboge raje.

Leta 1900. so imeli macedonski Slovani okrog 1000 ljudskih šol in otroških vrtcev, 10 deških in 1 dekliško srednjo šolo in 2 pripravniči.

O Albancih piše Gersin: »Od najstarejših časov do današnjega dne manjka temu surovemu narodu organizacija in edinstvo, zato stoje kulturno na stopnji, na kateri so bili pred Kristovim rojstvom, če ne še na nižji. Kulturni zgodovinar Hellwald jih primerja z divjimi Kurdi in kavkaškimi narodi... Albanec nikakor ne ljubi dela, posebno poljskega ne; ako ne more ropati, služi raje kot kavaz ali vratar v pisani obleki...«

O pretencijah Grkov glede Macedonije, pravi K. Gersin z Weigandom: »Skomine Grkov na Macedonijo so neopravičene. Razen z rodoljubjem je obdaril Bog Grke še s šovinizmom. Menijo, da pripadajo vsi deli Balkana tudi narodno k njim, ako so kršćan-

ski in so bili ali pa so pod patrijarhom. To je bilo pač tedaj, ko še ni bilo sledu o narodnostni ideji med balkanskimi narodi. Vsi kristjani so spoštovali carigradskega patrijarha in škofo kot zaščitnike. To se je pa spremenilo, odkar se je vzbudila narodnostna ideja pri podonavskih Rumunih, pri Srbih in končno pri Bolgarih, ki so se tudi konfesionalno ločili od patrijarha... Še pred dvajsetimi leti bi bila mogoča morda združitev južne Macedonije z Grčijo, zdaj je pa prepozno. Takrat je živelo v resnici še, če tudi ne grško, pa vsaj grško misleče ljudstvo, dandanes pa vidimo le še žalostne ostanke prejšnjega vpliva in prejšnjega navdušenja, ki vedno pada, zlasti po zadnji vojski.

K vprašanju, h kateri večji slovanskega debila da spadajo macedonski Slovani, piše K. Gersin: »Dasi vidimo pri južnih Slovanih kopico narečij, vendar jih lahko razdelimo v pet glavnih skupin: 1. karantovsko narečje (Ljubljana, Trst, Gorica, Beljak, Maribor, Celje, Novo mesto, Postojna); 2. panonsko-primorsko ali hrvatsko narečje (Zagreb, Čakovac, Varaždin, Sisek, Metlika, Reka, Novi, Pola, Pazin, Vis, Spljet, Brač); 3. srbsko narečje (Sarajevo, Cetinje, Dubrovnik, Mostar, Banjaloka, Otočac, Belovar, Požega, Osijek, Novisad, V. Kikinda, Vršec, Beligrad, Aleksinac, Novipazar, Priština, Prizred, Gusinje); 4. šopsko-macedonsko narečje (Sofija, Vidin, Vranja, Vraca, Veblušd, Skoplje, Bitolj, Debar, Ohrid, Kostur, Solun, Dojran, Štip, Džuma); 5. bolgarsko narečje (Trnovo, Plevna, Ruščuk, Drster, Varna, Plovdiv, Drama, Skeča, Dedeağaç, Adrianopol, Carigrad).

Pisatelj pristavlja: »... delitev, ki temelji na zgodovini: v srednjem veku smo imeli Karantanijo, Hrvatsko, Srbijo, šopsko-macedonsko državo pod carjem Samuelom in pozneje vidinsko državo, končno Bolgarijo.

Dalje piše: »Od teh 5 glavnih narečij so se povzdignila samo tri do pismenega jezika: 1. karantansko do

LISTEK.

Na periferiji.

(Konec.)

— Nocoj je imel sestanek z gospo Lepoldino, katero si je osvojil na nekem nedeljskem izletu pri Božjem grobu. Ona je bila tam z gospo mamico in starejšo sestro Kristo. Gospe se je hitro priljubil, ker je bil tako zabaven, tako naivnovesel! Povabila ga je, naj jih enkrat obišče na stanovanju. Toda iz enega obiska se je rodil drugi, tretji, in s časoma se je popolnoma udomačil v njihovi družini.

Večer je bil lep, skrokana luna je zadovoljno prala v umazani Ljubljani svoj tolsti obraz.

Razen njega je bil v drevoredu tudi naš včerajšnji znanec iz grajskega parka. S početka se Hinko niti niti ni zanimal, kaj je bilo, a kmalu je postal nestrane, izživajoče. No sta se zopet enkrat srečala, citiral mu je hudo-mušno:

„Kdar kol' se midva srečava,
prav milo se pogledava.
Vse solzne najne so oči —
ah, to ljubezen str'li!“

Ne vem, kako bi se bila rešila vsa stvar, da ni prišla v tem kritičnem momentu Leopoldina, zavita v dolg plaid.

Kavalir je hotel prvi k nji. »Oprostite, moj dragi gospod Herman plemeniti Wildenschein, Vaše velečenjeno spremstvo hvaležno odklanjam! Imam že drugoga, da ne bom spet sama,« reče mu čisto nedolžno in se oklene desnice, katero ji ponudi Hinko. Odšla sta po pešeni poti tja v mesečno noč.

Herman jima je nekaj časa sledil s togotnimi pogledi, potem le še s tiho, rebato kletvijo. —

»Hinko, pojdiva raje na moj dom, saj papana tako ni doma,« svetuje mu ona, ko sta prišla do dolge enonadstropne hiše koncu aleja.

»Če je tebi drago, zakaj ne! Tu naju bi znal zasledovati oni sitnež in na tistem slavlju, katero hočeta praznovati nocoj najini duši, mi ni kar nič ljub ta nepovabljeni gost,« odvrne ji on in jo poljubi na mehke laske.

Šla sta po dolgem koridoru do končnih vrat, tu sta vstopila.

Gospa mama je sedela pri štedilniku in je bila vsa zatopljena v Ramou — Diazove »Beračeve skriv-

nosti«. Pred njo je pa ležala še cela skládalnica drugih senzacij romanov, kot na primer: »Grofica beračica«, »Unschuld'ig im Irrenhause«, »Die Scheintodte« in še cela serija enake kolportaze. Pri tem pa ni niti opazila, kako pridno se ji smodi zrezanec in kipi kava.

»Ali mama, zakaj pa vendar ne pazite na večerjo?« pokrega jo Leopoldina in odstavi od ognja lončke in ponev.

»Lepo te prosim, pusti me! Moram vendar izvedeti, sta se li še kdaj dobila Silva in dr. Strnad, ali ne!« odvrne ji nervozno in čita nemoteno dalje.

Gospodična Krista in bratec Milko sta bila v salonu. Svetilka jima je bakljala, da je bil cilinder okajen kot kak tovarniški dimnik. Ona se je naslajala s klasičnim nestvorom »Jack der geheime Mädchenmörderjema«, Milko je pa tičal do ušes v Karl Mayevih indijanaricah. V roki je imel dva kuhinjska noža, s katerima je začel silovito prebadati vzduh, če je prišlo v povesti do kakega klanja med rdečkokožci in Mayevimi junaki.

No, je pač manjkalo gospodarja, zato so pa miške rajale!

Hinko in Leopoldina sta se usedla na divan, nasproti kamina. Prosila ga je, naj ji pove kako po vest in on je začel:

»Nekega dne se je mudil junak Odisej ob vzhodni deliški gori, kjer je srečal dve devici. Prva je imela temne lase, prozorne oči in okrog ust resne poteze. »Jaz sem krepost!« reče mu ta. Druga je bila vitke rasti, njene obrvi so bile tanke in prsi nežne. »Imenujem se Triphée, in obdve:« »Odloči se za eno naju dveh!« — »Kako naj se odločim le za eno?« reče jima prevejanec, »saj sta vendar nerazdružljivi! Slediti hočem obema, pokažita mi pot do sreče in kreposti!«

— In Leopoldina mu jo je pokazala, ko mu je nastavila svoje ustnice v strasten poljub. —

Gospa mamá, brat in sestra so pa brali — brali z neko čudno histrijo. — Zdaj prvič v svojem življenju je bil Hinko hvaležen književnim kolporterjem, katere je inače pošiljal k vragu.

»Drago, saj ostaneš vedno moj, reci mi vendar to!« prosila ga je nežno in se ga oklenila s svojo žametasto roko, čije pratki so bili beli, ko lilijini cvetni lističi.

»A zakaj bi to rada znala?«

»No, ker je postala zvestoba vam moškim tako tuja, skoraj je nečete nič več poznati!«

»In baš ve ste one hudobnice, ki ste nam jo začele skrivati in krasti! Ne boj se, rotli se ti ne bom, a v tvojih očeh, katere so drugim tako skrivnostne, tako zagonetne, čitam razločno: Temu dekletu ne boš mogel postati nezvest! Ali zahtevaš še več?«

»O, saj sem vedela, da te izpreobrnem in izneverim Aristippu!«

In predno je še prav pojmlil, že mu je igral na licih svež poljub.

Solnce je že visoko prilezlo čez vrhove smrekovega nasada za finanžno direkcijo, ko se je zbudil drugo jutro naš Hinko.

»Vraga, danes sem pa kesán! Že devet? Sedaj pa le hitro s toaletto, da ne zamudim skušnje! No, pa saj dobro vem, da bomo danes kar tekmovali, kdo bo prišel zadnji! Včeraj nedelja, lep dan, zvečer krok, ob petih zjutraj pa ajkát. Veselo življenje! Gospod režiser pa naj poskuša »Orleansko devico« s kakimi štirimi osebami, bo že šlo, če ne

alovenskega; 2. srbsko; 3. trnovo-bolgarsko. Hrvatsko narečje je vsprejelo srbski pismeni jezik, med tem ko so Šopo-Macedonci ostali osamljeni pod turškim gospodstvom; niso se priključili niti ti, niti oni skupini, niso se razvili v samostojen narod.

Kolikor jaz vem, je delitev čisto nova, izvirna, a samovoljna in nedosledna. Tu se sklicuje na zgodovino, tam jo pa potisne na stran. Slovenci so prišli čez Donavo na Balkan v drugi polovici šestega in v začetku sedmega stoletja, bi se lahko zjedini, da bi imeli en jezik. A vsled političnih razmer se niso. V teku časa so se razvili med Slovenci tri glavna narečja: slovensko, srbohrvatsko in bolgarsko. Ta narečja prehajajo drugo v drugo, seveda je pri tem slovensko bolj oddaljeno od bolgarskega kot srbohrvatsko. Posamezna narečja pa še niso tako preiskana, da bi se lahko spustili v nadrobno razdelitev. Največ vemo o slovenskem, najmanj o srbohrvatskem; glede bolgarskega imamo mnogo gradiva nakopičenega, a ne še sistematično urejenega.

Zategadelj je Gersinova delitev prenapljena, presamovoljna. In ko pride po dolgem, dolgem času do nje, bo malo drugače izgledala.

Gordijski vozil prepira med Srbi in Bolgari reši tako: razvodje med Vardarjem in Strumo bodi meja.

Proti koncu članka se potegne za Srbe: »... pri Srbih bi našli Macedonci narod, ki je zmožen, v kratkem času se popeti na visoko stopnjo prosvete; srbski jezik je bogat na izrazih in lepo doneč, ima 4647% lepoglasja, torej za 839% več kot nemški in za 3% več kot francoski, je torej najlepši med slovanskimi jeziki. Razen tega ga diči prednost, da se govori v sredini slovanskega Balkana in ga rabi 9.000.000 Jugoslovancev kot pismen jezik; zdi se torej, da je poklican biti osrednji jezik slovanskega juga«.

Utopija srbskega Ilira!
Jaz bi pa povdaril neke druge Gersinove besede iz epiloga: »... Jugoslovanska narodna glasba je neokrita zakladnica nove umetnosti, nove glasbe; k temu še narodna pesem izrazi, dramatični jezik! Ako se združijo te snovi v mogočno jednoto, če si ustvari ognjevit duh iz novega bitja svetovno naziranje in stremljenje in v tem dovrši delo, v istem trenutku je obogatel svet za novo prosveto.«
Dihali bi radi sveži, poljski zrak, a mesto tega nas obdaja neprijetni, ščegetajoči, umetni duh razkošnih budoarjev. Treba bi nam Wagnerja!
J. L.

Vstaja v Macedoniji.

Hilmi-paša poroča, da je bil spopad pri Radoviću najresnejši dogodek v vstaških bojih. Dosedaj so

drugače pa po metodi transformatorja Gavriloviča.

Tako je godrnjal zadovoljno predse in si zavezal rdečo kravato.

»Tk, tk, tk!« potrka zdaj nekdo na vrata.

»Dolžnik ne bo,« si misli, zato zakliče pogumno:

»Notri!«

Vstopi pismonoša in mu izroči droben kuvert.

Neznana pisava, vizitnica, hm kaj neki če biti?

Odpre in bere:

»Velečenjeni gospod!

Način, kako ste Vi sinoči nastopali je bil zame kompromitiven Uveril sem se, da zalezujete gospico, katera je pod mojim kavalirskim varstvom.

Ne zasledujte je več, ali mi pa dajte zadoščenje — tretje poti ni!

Izberite si orožje in sporočite vse potrebno gospodu Albertu grofu L.«

In na drugi strani:

Herman pl. Wildenschein.

Namuznil se je Hinko, ko je vse to prečital, potegnil mirno iz listnice svojo vizitko in napisal nanjo:

»Na grajskih utrdbah s topovi v razdalji desetih metrov.«

Z. C.

našli 52 mrtvih vstašev. Turški vojaki so imeli težavno stališče pri naskoku na strme gozdove ter so zato tudi zgubili 15 mož in 2 častnika. Ker niso mogle oblasti spoznati mrtvih vstašev, se sodi, da so prišli iz Bolgarije. Obenem se je tudi razširila vest, da je ruski konzul Maškov v Mitrovici ranjen, toda vest se ne potrjuje. — Albanski voditelji so se s častno prisego zavezali, da odklonijo, oziroma se uprejo reformam v Stari Srbiji. Istočasno se tretji mirovni komisiji naznanili, naj ne pride v Prizrend, ker nihče ne prevzame odgovornosti za varnost njenih članov. Komisija se je vsled tega že vrnila v Carigrad. Posledica tega albanskega upora je, da došlo do razveljavitve orijentalnih železnic zopet povelje, pripeljati iz Male Azije nadaljnjih 25 bataljonov. S tem se zviša število turških bataljonov v Stari Srbiji na 50.

V ostalem pa se tudi zatrjuje, da je koncentriranje vojaštva v Stari Srbiji in upor Albancev med Albanci in turško vlado dogovorjen maneuver, da se Turški omogoči, zbrati na nesumljiv način na meji dovolj veliko vojaško silo, ki je namenjena, skupno z Albanci odriniti na bojišče, ako bi katera sosednjih držav hotela z vojsko posredovati za Macedonce. Tako je baje povedal sam turški poveljnik v Ištupu arnavtskim odlikavcem.

Vsekakor je vedenje turške vlade zelo dvoumno. Morda le za to, da Arnavte zadržuje pred nasilnostmi, s katerimi groze. Albanci okraja Kosovo so namreč na dveh shodih sklenili resolucije: »Uverjeni smo, da nas je sultan tujim velesilam izdal in prodal ter hoče izročiti naše dežele nevernikom. Vsled tega odklanjamo vse reforme ter sklenemo: 1. sultana in njegovo vojaštvo do zadnjega moža pobijati; 2. pred vsem Srbe iz naših pokrajin pregnati, oziroma popolnoma uničiti.«

In že se res zbirajo Arnavti v trumah ter se pripravljajo na napade na mesta in pokrajine v Kosovem. Srbi so v groznem strahu. Orožje nositi jim je prepovedano, in če začnejo Arnavti svoje grožnje izvrševati ter jim turško vojaštvo ne zastavi pota, bati se je strašnega klanja. Strasti so prikipale do vrhunca, in z vsakim dnem more počiti. »Posredujoče« velesile pa mirno čakajo ter povdarjajo svojo miroljubnost. Edina Italija se podrobno in energično zanima za vse, kar se godi na Balkanu. Italijanska vlada je tudi vestno poučena, da so vesti o grozodejstvih bolgarskih čet izmišljene ali pa vsaj po turških virih nalašč pretirane. Ker Italija dobro ve, od kod grozi prava nevarnost, poslala je že drugo svojo vojno ladjo v Carigrad, da varuje italijansko poslaništvo in italijanske podanike.

Te dni je bil zopet boj med bolgarskimi vstaši in turškim vojaštvom pri Zlatvrhu blizu Prilepa. Vstaši so se rešili na ta način, da so metali proti Turkom dinamične bombe. Zgubili so 7 mrtvih in več konj, Turki pa imajo 6 mrtvih in 7 ranjenih.

Angleška in Vatikan.

Po dolgem pogajanju se je vendar našel izhod za obisk angleškega kralja Edvarda VII. v Vatikanu. Od časa starih anglosaških kraljev ni bil noben angleški vladar več v Rimu. Kralj Rihard Levosrčni se je sicer na svojem potovanju k tretji križarski vojski vstavil v Ostijo, a povabilo papeža Klemenca III. je prav osorno odklonil. Težkoče, ki so se stavile sedaj kralju Edvardu, ko obišče italijanskega kralja, niso pravzaprav diplomatske, temuč angleško-državnega značaja. Ne sme se namreč pozabiti, da je vsakokratni angleški kralj summus episcopus, t. j. nekak papež, vidni poglavar anglikanske cerkve. Za Angleško je rimski papež samo »rimski škof«. In zato se s tega stališča smatra za poniževalno, ako bi se angleški kralj poklonil prvi papežu. Odkar je padel zadnji Stuart Jakob II., ni imela

Angleška več pri papežu oficialnega diplomatskega zastopstva. Angleški parlament je sicer leta 1849. pooblastil vlado, da sme imeti diplomatske vezi za uradne zadeve z »začasnimi posvetnimi vladarjem rimskih držav«, a odkar je papež prenehal biti posvetni vladar, tudi to pooblastilo več ne velja. Ko je imela angleška vlada leta 1889. diplomatska pogajanja s papežem zaradi ureditve cerkvenih odnosov na otoku Malta, ni tega storila londonska vlada, temuč je pooblastila maltenškega guvernerja. Angleško ministrstvo si je želelo, da ne pride do kraljevega obiska v Vatikanu, ker se temu protivijo najboljši privrženci ministrstva. No, sedaj je obisk pač neizogiben. Vkljub temu pa, da ni med angleško vlado in Vatikanom nikakih diplomatskih vezij, se katoličanom malo v kateri raznovrtni državi tako dobro godi kot na Angleškem. Katolike najdemo v najvišjih državnih službah, vlada podpira na vseh koncih katoliške šole in misionerske zavode. Se pač vidi, kje je verska strpljivost doma brez koncordata.

Politične vesti.

— V nagodbenem odseku je predlagal posl. Udrzal, naj se pripravi vse potrebno za gospodarsko ločitev od Ogrske. Predlog je bil z 21 glasovi proti 7 glasom odklonjen. Posl. Hofmann-Wellenhoj je izjavil, da se v kljub obstoju carinske in trgovinske skupnosti obmejni promet obtežuje. Tožbe na štajersko-ogrski meji vedno naraščajo.

— Državni zbor ima za prihodnji teden toliko nujnih predlog, ki so jih stavili socialni demokrati in češki radikali, da ne bo mogel začeti razprave o opravniku. Socialni demokrati in češki radikali tudi hočejo takoj začeti z obstrukcijo zoper reformo opravnika, a tudi Vsenemci se jim bodo pozneje pridružili.

— Kriza v gališkem ministrstvu. Posl. vitez Jedrzejovic je bil te dni pri cesarju ter ga prosil, naj postane naslednik grofu Pininskem u grof Kazimir Baden. Cesar je odgovoril: »Da, grofu Badenju sem hvaležen, ker mi je našel dr. Körberja.« Badenijevi kandidaturi se baje najbolj upira nadvojvoda Fran Ferdinand, o katerem se je bivši ministrski predsednik Baden neugodno izrazil napram nekemu angleškemu poročevalcu.

— Nemiri v Zagrebu. Člani uredništva »Obzora«, prof. Pasarić, dr. Mazura in gospa Zagorka so še vedno v zaporu ter se izroče državnemu pravdniku. O vzrokih oblasti trdovratno molčijo. St. Radić je pobegnil, ravno tako dr. Heimerle. Uredništvo »Obzora« vodi dr. Marijan Derenčin. Vsi hrvaški opozicijski listi se dan na dan konfiscirajo ter ne smejo ničesar poročati o demonstracijah. Zaradi demonstracij proti ogrski zastavi v Zagrebu, pri kateri priliki je bil ustrelen kmet Pasarić, se je naložilo občinarnem plačati 2337 K odškodnine.

— Antiklerikalne reforme na Francoskem. V Nantesu so se primerile velike demonstracije zoper razpuščene redove. Premonstratenzerji so se s svojimi pristaši zaklenili v samostan. Socialisti so se zbrali pred samostanom ter razbili s kamni vsa okna. Nastal je pretep, v katerem je bilo več oseb ranjenih. Tudi v Angersu je prišlo pri zapiranju kapucinskega samostana do pretepev. Priti je moralo vojaštvo.

— Dreyfusova afera. Eszterhazy je izpovedal, da so se dokazila proti Dreyfusu že po prvem procesu ponaredila, med njimi tudi pismo nemškega cesarja na Schwarzkoppa. Eszterhazy je svaril pred okorno ponaredbo.

— Poraz Angležev v Somaliji. 220 mož broječa angleška četa pod poveljstvom polkovnika Cobbeja je imela boj s Somalci. Somalci so Angleže premagali ter ubili 10 častnikov in 180 mož.

Dopisi.

Iz Vipave. V ponedeljek dne 20. t. m., ko je povodom vojaškega nabora gospod baron Vilko Rechbach, vodja postojnskega glavarstva med nami bival, raznesla se je po dolini hipoma novica, da je gospod baron imenovan c. kr. okrajnim glavarjem. Ta avancement nas je tem bolj razveljil, ker vemo, da je g. glavar mož na pravem mestu. Komaj leto dni je, odkar je prevzel vodstvo postojnskega okrajnega glavarstva, a v tem kratkem času znal si je pridobiti s splošno zupanje. Zato porabili smo to priliko, ter smo sklenili napraviti mu slavnostni večer. Na migljaj zbral se je v torek dne 21. t. m. ob 8. uri zvečer pri slavnostnem banketu v hotelu »Adrija« cvet vipavske doline, da izreče svoje čestitke g. glavarju. Zbrali so se vsi županje s svojimi svetovalci vipavskega okraja, vsi tukajšnji c. kr. uradniki, zastopniki č. duhovščine, večinoma vsi učitelji in učiteljice, okrajni cestni odbor, zdravstveni zastop, mnogo trgovcev in obrtnikov in drugih, tako, da je postala velika dvorana hotela pretesna. Pri oficijelnem delu banketa govorili so: župan Avgust Schlegl iz Sturija imenom županov in občin; c. kr. deželni svetnik J. Nosan imenom c. kr. uradništva; župnik Iv. Kromar imenom č. duhovščine; nadučitelj A. Skala imenom učiteljstva in trgovec Fran Silvester imenom trgovcev in obrtnikov. C. kr. okrajni glavar g. baron Rechbach se zahvali iskreno vsem govornikom zagotavljačih jih, da bodo procvitale občine, ako bomo delovali združeno; zato prosi pri svojem težavnem stališču podpore in zaupanja. Po oficijelnem delu razvila se je prav animirana zabava, za katero je poskrbel naš stari poeta g. Fr. Silvester s svojim »smolarjem«. Vmes pa so gg. učiteljice in učitelji prav ubrano popevali. Tako završili smo ta lepi večer, kateri ostane gotovo vsakemu vdeležencu v dobrem spominu.

Iz Postojne, 19. aprila 1903. Danes vršil se je pri nas v Postojni po dolgem odmoru zopet koncert našega domačega »salonskega orkestra«, ki je sedaj na Kranjskem najmočnejši orkester te vrste. Reči moramo, da nas je orkester iznenadil; take dovršenosti nismo pričakovali. Že program nam je pokazal moč in znanje celega orkestra, ki je v kljub slabo obiskanim in redkim vajam svojo nalogo dovršeno izpolnil. Posebno nas pa je iznenadil nastop dveh novih gospič članic, sodelujočih pri tem koncertu; to ste gospič Novakova in Lavrenčičeva. Gospič Novakova nas je posebno iznenadila s svojim krasnim sopranom v Volaričevem duetu »Divja rožica.« Zahvaliti se imamo salonskemu orkestru, da nam je uvedel med glasbene tudi pevske točke ter si znal pridobiti tako izvrstnih močij. — Upajmo, da bo vsaj orkester tudi za nadalje v tem smislu deloval in si znal prihraniti tako izbornih močij. Glede drugih točk omeniti nam je posebno »Hauserjevo rapsodijo« solo na gosli, katero je igral naš izborni g. kapelnik Kubišta s spremljevanjem gospoda Jos. Verbič-a. »Rapsodija« in »divja rožica« morale sta se večkrat ponavljati in ta vspeli se je gotovo dosegel le vsled izbornega igranja in petja vdeležencev. Želeti bi samo bilo, da se orkester in vsi postojnski pevci združijo, da bi se dne 14. junija t. l. o priliki blagoslovljenja oziroma razkritja Čitalniške in Sokolske zastave ponosom pokazalo, da je Postojna še vedno vneta za vse lepo!

Iz Mengša. Dne 10. t. m. povodom službenega opravila — revizije mesa in vina — v Trzinu, poizvedel je poslovodja deželnega daca, g. Jakob Senčar, službujoč v Mengšu, da je Franca Rak iz Ihana, 26 let stara služkinja pri Alojziju Podobniku v Trzinu, dne 2. t. m. ob 10. uri zvečer povila otroka moškega spola in istega 3. t. m. ob 4. uri zjutraj umorila, v cunje zavila in v svojo skrinjo v spalni sobi pod tako imenovani »ladelc« skrila. Istega dne okoli polu 4. ure popoldne prišel je zgoraj imenovani službenim potom k stranki Alojziju Podobniku, se prepričal in tudi videl umorjenega otroka, kateri je že trohnel in na več mestih plesniv bil. Ta vrli deželni služabnik, kot bivši vojak in žen-

darmirski postajevodja, potrudil se je hitro, kar mu je bilo največ mo. goče, žendarmerijsko postajo v Mengšu o tem hudodelstvu obvestiti, da morilka pet ne odnese. Ker se imenovani gospod ne le v svojem poklicu mnogo trudi, marveč je tudi reče. nemu hudodelstvu ha sled prišel, bodi mu kot staremu, vrlemu vojaku, odlikovanemu s srebrno svetinjo za hrabrost, z vojno in jubilejno svetinjo ter z dvanajstletnim križcem, izrečena zahvala. N.

Katoliški uzori.

(Dalje.)

Naj si je tudi cerkev pridobila velikanski vpliv na zakonsko življenje in na rodbinske razmere, svojemu uzoru se vendar še od daleč ni mogla približati. Zahteva cerkve naj se ljudje odpovedo ljubezni, je človeški čutilom tako nasprotna, kakor nobena druga. Asketična religioznost zahteva mnogo in težkih žrtve, ali tako težka ni nobena, kakor odgovod od ljubezni. Zato je pa tudi ta zahteva celo v srednjem veku, v času največje religioznosti, nalezela na tak odpor, kakor nobena druga cerkvena zahteva.

Značilno je, da se je cerkvenim ukazom glede čistosti najbolj uprla duhovščina, ki je bila po teh ukazih tudi najbolj zadeta. Ko je papež Gregor VII. na sinodi l. 1074. novič prepovedal duhovščini se ženiti in v različnih poslasticah škofom ukazal, da morajo duhovniki opustiti svoje službe ali pa zapustiti svoje zakonske žene in svoje otroke, se je malone vsa duhovščina z veliko jezo uprla papežu. Oženjeni duhovniki so se sklicevali na Kristusa, ki je prepustil svobodni volji posebnih natur, če se hočejo odpovedati ljubezni ali ne. Tudi so se sklicevali na sv. Pavla, ki je rekel, da je bolje se ženiti kakor goreti. Duhovniki so rekli, da jih papež, ko hoče s silo doseči, naj bi živel kakor angelji, s tem le tira v prikrito nečistost in pospešuje vlačugarstvo. Duhovniki mognuske škofije so hoteli nadškofa Siegfrida odstavi in umoriti, ko je na sinodi v Erfurtu zahteval, naj oženjeni duhovniki zavrnejo svoje žene in svoje otroke sicer izgube službe. V Passau-u so l. 1074. duhovniki v cerkvi napadli in pretepli škofa Altmanna ko je ta razglasil, da morajo vsi duhovniki zapustiti svoje žene. Samo navzočni plemenitaši so obvarovali škofa, da ga duhovniki niso pred altarjem ubili. Na koncilu v Parizu istega leta, so papežev ukaz zastran celibata zavrgli, češ, da je neznošen in nespameten. Nekega opata, ki je zbrane duhovnike opominjal naj bodo papežu pokorni, so razljučeni mašniki pretepli in mu grozili s smrtjo. V Rouenu so v istem letu duhovniki nadškofa Ivana v cerkvi napadli in ga s kamni bombardirali, da je moral bežati, ker je oženjenim duhovnikom grozil z izobčenjem. Nekaj časa je duhovščina te nadškofije imela mir. Leta 1119. je nadškof Bogomir zopet poskusil upeljati celibat in zopet so se duhovniki s silo uprli. Nadškof je moral bežati iz cerkve. Ko so hoteli njegovi služabniki puntajoče se duhovnike na nadškofov ukaz pregnati iz cerkve, prišlo je do krvavega boja mej duhovniki in nadškofovimi služabniki.

Na tak ali vsaj podoban odpor je naletel celibat skoro povsod in papeži so ga le z velikanskimi težavami, po dolgih in hudih bojih mogli uveljaviti.

Kako velikanski pa so bili šele duševni boji ki jih je povzročil celibat in ki jih povzročala tudi dandanes, boji mej versko dolžnostjo in silo nature. Posameznosti iz življenja velikih pokornikov srednjega veka kažejo, kako je te ljudi razjedal plamen naravne strasti in s kako velikanskimi težavami so te strasti premagovali. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 24. aprila.

— **Občinska volitev v Ljubljani.** Pri današnji volitvi iz I. razreda so bili izvoljeni vsi kandidati narodno-napredne stranke. Volitve se je udeležilo 150 volilcev in so dobili g. Seunig 140. g. dr. Stare 126. g. Velkavrh 127 in g. Žužek 128 glasov.

— **Ploj in Šusteršič.** »Süddeutsche Presse« je priobčila v zadnji številki naslednjo notico: »Na volilnem shodu dne 19. t. m. v Ljubljani je posl. dr. Šusteršič govoril tudi o svojem odstopu od načelnštva »Slovanske zveze« in zopet neugodno kritikoval postopanje poslance dvornega svetnika dr. Ploja v odseku za premembo opravnika. To nas ni presenetilo! Začudenje pa je vzbudilo v nas to, da so bili omenjeni tudi nekateri posl. dr. Ploja tičeči se zakulisni dogodki povodom razprav o brambni predlogi in to na javnem shodu

volilec, kateri dogodki so za volilec posl. dr. Šusteršiča popolnoma brezpomembni. Je-li tako postopanje vredno resnega in diplomatičnega klubovega načelnika, o tem naj klub sam odloči.

— Na to je Šusteršič v sinočnem „Slovencu“ odgovoril tako-le: „Dvorni svetnik Ploj je hud, ker se njega posnema. Vsled naivnosti nekaterih štajerskih Slovencev se da izrabljati „Südsteirische Presse“, da po njej dvorni svetnik meče vladne mreže, s katerimi pa kaj opraviti proti katoliško-narodni politiki. Gospod dvorni svetnik je tušil na Dunaju disciplino, je o dogodkih v klubu poročal na neresničen način nam sovražnim časnikarjem in sedaj se ta mož pritožuje, ako dr. Šusteršič svojim volivcem pove, zakaj je odstopil od načelstva „Slovanske zveze“. Sedaj se dr. Ploj jezi v „Südsteirische Pr.“, ako se njega posnema, samo da se dr. Šusteršičovo poročilo razlikuje od dr. Plojevih poročil v toliko, da dr. Šusteršičovo poročilo temelji na resnici, dr. Ploj pa širi neresnice, samo da bi kako mogel spraviti v svet svoje aspiracije. Sicer pa z dvornim svetnikom Plojem ni vredno zgubljati besedi. Vemo, da za njegovim nastopom tiči nekaj drugega; saj ni menda tako omejen, da bi ne vedel, da se bo vlada ozirala v državem zboru samo na tiste velike stranke, katerih se bo bala, ker jim bo omogočena obstrukcija, da pa bodo Jugoslovane tembolj prezirali, čim manj bomo imeli v rokah sredstev proti vladi, in še govoriti ni o tem, da bi potem kdo Jugoslovane vabil v novi železni obroč, ki bo osnovan iz vse drugačnih elementov, nego je bil nekdanji železni obroč. Kaj bo koristila štajerskim Slovencev dvornosvetniška politika, o tem bomo pa imeli še priliko pisati. Dr. Ploja zagotavljamo, da ni na svetu vlade, ki bi mogla katoliško-narodnemu gibanju kaj škodovati, še manj mu pa morejo škodovati tako prozorne politične intrige kakoga dvornega svetnika. Gospod dvorni svetnik naj bo prepričan, da smo se ob njegovi jezi v „Südsteirische Presse“ prav srčno zabavali, ker je menda gospod dvorni svetnik pozabil, da dr. Šusteršič ni več načelnik kluba. Sicer pa je za nas ta zadeva končana, ker politiki dr. Plojevi ne pripisujemo toliko resnosti in vplivnosti, da bi porabljali radi tega preveč prostora. — Končana je bila zadeva za vso katoliško-narodno stranko, ko je dr. Šusteršič podal svojo izjavo.“ — Ker se mi ne čutimo poklicane, se vtikati v konflikte mej člani „lepega“ kluba, prijavljamo te novice brez komentarja. Interesantno pa je videti, kako lomi Šusteršiča jeza, da je bil primoran odgovoriti se načelstvu „lepega“ kluba.

— **C. kr. kmetijska družba za Goriško.** Zadnje mesece se je vpisalo iz sodnega okraja goriškega nad 100 novih udov. Ker voli posebe vsak oddelek v osrednji odbor na 15 članov enega zastopnika, je bilo treba dopolnilne volitve 7 članov. — Ko so zmagali pri prejšnji volitvi Slovenci, je vzel zdaj to volitev v roke sam predsednik dr. Pajer ter tudi „sijajno“ zmagal. Toda čujte, kakošnih sredstev se je poslužil voditelj laške »liberalne« stranke! Povabila k volitvi je poslal le par dni pred volitvijo — ki je bila v soboto 18. t. m. Mnogi Slovenci sploh niso dobili povabila. Vabila so dobili tudi novo pristopivši člani, dasi niso še imeli prilike, da bi plačali udnino za 1. priloko. Dr. Pajer je odredil, da bodo smeli voliti le tisti, ki so že plačali udnino ter so dobili izkaznico. Niti pobotnica sama ne za došča! — Da bi se noben italijanski glas ne zgubil, je poslal dr. Pajer prejšnjega dne vsem italijanskim članom pobotnico in izkaznico v hišo, toda nobenemu Slovencev, dasi je doslej c. kr. kmetijska družba vselej izterjevala udnino od goriških članov tako, da je sluga prišel s pobotnico v hišo. Na tak način so plačali Labi vsi, Slovencev pa skoro nijeden. Ali čujemo, kaj je ukrenil stari lisjak Pajer dalje. Ker je pričela volitev šele ob 11. predpoludne, bi utegnili ti vražji Slovenci do tje plačati udnino in dobili izkaznico. Zato je blagajnik ta dan izginil iz Gorice. V soboto ob 11. predpoludne je pričela volitev; komi-

siji je predsedoval sam dr. Pajer. — Ogromna večina Slovencev ni bila pripuščena k volitvi, ker ni mogla pokazati letošnje izkaznice. Niso volili n. pr. dr. Tuma (član osrednjega odbora), Gabršček, poslanec Grča, Berbuč, Klandič, župnik Kolavdič, vikarij Mašera (član osrednjega odbora!), ravnatelj Križnič, solkanski župan Mozetič itd., vsega gotovo nad 70 članov. — Bili so zavrženi celo taki člani, ki so se izkazali z letošnjo pobotnico; toda izkaznice niso imeli — in niso mogli voliti. Naravno, da je vzbudil tako sramoten volilni švindl ogorčenost vseh navzočih Slovencev, ki so začeli protestovati na vse možne načine, čim dalje ostreje in ostreje, da je prišlo v dvorani do popolnega viharja. Dr. Pajer je poslal po policijo. Prišel je višji policijski komisar g. Contin z dvema stražnikoma. Ko je videl gosp. Contin, za kaj tu gre, je izjavil, da je njegova naloga po zakonu omejena; ako ne more vzdržati reda g. predsednik, moral bo on kot vladin komisar zbor razpustiti in volitev s tem ustaviti. ... Dr. Pajerju ta odgovor ni prav ugajal. Ali je mar menil, da bo policija kar gonila Slovence v zapore, same ugledne može, ki zahtevajo le svoje pravice — tako škandaloznemu švindlu?! Nad poldrugo uro je vreščalo po volilni dvorani. Dr. Pajer jih ni slišal toliko trpkih menda še nikdar. Slovenci so narekovali zapored svoje proteste na zapisnik. Končno je proglasil dr. Pajer, da so bili izvoljeni italijanski kandidati. Še istega dne popoldne je šel na namestništvo, na poljedelsko ministrstvo in ministrskemu predsedniku brzojaven protest, kateri so podpisali v imenu Slovencev trije deželni poslanci. Pismen protest bo sledil. Dr. Pajer je torej srečno zanesel narodnostni boj tudi v c. kr. kmetijsko družbo. Umevno je, da Slovenci ne ostanejo dolžni odgovora. Ako ne bo drugače, bodo morali ustanoviti Slovenci samostojno kmetijsko družbo.

— **Občni zbor „Dramatičnega društva“ v Ljubljani** se vrši jutri, v soboto, dne 25. t. m. v restavracijskih prostorih »Nar. doma« z običajnim dnevnim redom. Člani društva in vsi prijatelji slovenskega gledališča se najljubše prosijo, da se občnega zbora vdeležijo.

— **Železnica Vrhnika-Ildrija.** Piše se nam: Povsod se zidajo koristne deloma tudi nekoristne železnice, da se zvežejo večja mesta in občine, ki so potem večjemu prometu odprte. Resnica pa je, da marsikomu ne dosežajo istega prometa, kakor se je prej pričakovalo in želelo. Gledati se mora zategadelj take železnične proge, kolikor je mogoče podaljšati in sicer tako, da se zveže kolikor je največ mogoče veliko občin, da se tem potem zagotovi uspeh. Vedno glasneje se čuje želja zvezati stolno mesto Ljubljana z drugim največjim mestom na Kranjskem, to je z rudniškim mestom Ildrija, in sicer naj bi se to zgodilo s podaljšanjem Vrhniske proge. Korist, katero bi imela v prvi vrsti od te proge država sama, ni ravno malenkostna. Misliti je samo treba na izvoz in dovoz materiala, katerega potrebuje erarični rudnik sam, potem pa še vse potrebščine mesta Ildrije, katero šteje krog 7000 prebivalcev. Voznina do in od ca. 40 kilometrov oddaljene štacije v Logatecu stane rudnik oziroma državo na leto mnogo, mnogo tisočakov. V tem slučaju pač ni šele razpravljati, če je ta železnica potrebna ali ne, ker Ildrija, ako hoče še nadalje obstati in napredovati, mora itak na vsak način dobiti železnico. Pride pa sedaj vprašanje kod naj se ta železnica izpelje. Kažejo se strokovnjakom različne smeri, po katerih bi se dala lahko izpeljati, vsekakor pa se pri tej izpeljavi ne sme gledati samo na ceno, temuč nato, kakor že omenjeno, da se zvežejo in združijo večje občine, kjer cvete obrt in industrija, ter da ne pojde proga popolnoma po neobljubljenih krajih, kjer ni na daleč in široko nobene vasi in hiše. Navzlic ravno omenjenemu čuje se od gotovih strani, da se močno agitira za izpeljavo proge Vrhnika-Ildrija čez Rovte na Hotederšico in Godovič — katera proga bi potem našo občino Žiri, ki šteje krog 5000 prebivalcev, ter se prištevata eni najbolj industrijalnih občin na Kranjskem, popolnoma na strani pustila. To ignoriranje bi ne škodovalo samo naši občini in okolici, temuč bilo bi tudi na škodo Vrhniki

in Ildriji. Pomislimo samo kako velik je tukajšnji promet z čevljarakimi izdelki, sekirami in žepkami, kar se vse razpošilja od tu na vse kraje sveta, potem razpošiljatev surovega masla, mesa, klobas itd. Vpoštevati je pa tudi še izvoz in dovoz tovarov nega blaga, katerega potrebuje naša širna občina, v prvi vrsti pa velika trgovina, in potem promet z lesom, da se to ohrani nam jamči naša zelo gozdnata okolica. Ne samo naša že itak obširna občina in okolica, temuč tudi Ildrija in Vrhnika imeli bi od te proge, ako bi šla skozi našo občino veliko korist. Obenem bi se priklopile tej progi še druge velike občine, ki leže neposredno od naše — ako bi ista šla skozi našo občino Žiri. Vse navedeno kaže, da se tedaj te zahteve in želje nikakor ne smejo prezeti, ter naj bi merodajni faktorji zategadelj vzeli v poštev splošno željo vseh Žirovcov ter delali na to, da se gradi železnica Vrhnika-Ildrija skozi našo Žirovsko dolino ali vsaj v najbližnji bližini v korist vsem, že prej imenovanim okrajem. Vas Hotederšica in okolica ima itak že prednost, da ima le malo daleč do bližnje že obstoječe štacije južne železnice namreč v Logatec. Ako bi se pa še proga Vrhnika-Ildrija izpeljala skozi Hotederšico, bi potem tekli dve progi skoraj druga tik druge, kar pri nas na Kranjskem dandanes pač še ni navadno, ker je že eno progole težavo pridobiti. Ravno tako bi tudi ta navedena, nepraktična proga čez Rovte-Hotederšica že tudi iz tega ozira bila neumestna, ker bi se zamogla graditi le tako, da bi se pri odhodu z Vrhnike v velikem obhodu (polukrogu) vrnila takorekoč zopet na isto mesto nazaj, s katerega je odšla in potem šele nadaljevala pot naprej skozi neobljubljene kraje proti Hotederšici (Opomba uredništva: Prijavljamo ta dopis, ker se nam zdi, da je koristno, če se take zadeve javno razpravljajo, ker več oči več vidi in se potem javnega razpravljanja take stvari najbolj razbistrijo. Sicer pa je pot do zgradbe železnice v Ildrijo še precej dolga — kdor kaj drugega misli, vara samega sebe).

— **Sestanek s solisti oratorija „Sv. Frančišek“.** Po včerajšnjem drugem izvajanju oratorija „Sv. Frančišek“ je bil v steklenem salonu pri Maliču zelo animiran sestanek moškega zbora in ženskega in moškega odbora s solisti oratorija. Navdušenost, ki vlada v pevskem zboru vsled prekrasno vsplihl izvajanju oratorija, a se ni mogla še nikjer javljati, dobila je s prirodno silo duška pri tem sestanku. Prof. Štritof je kot načelnik pevskega zbora z iskrenimi besedami povdarjal, kakšno slavo in slavi v teh dneh »Glasbena Matica« in ž njo ves slovenski narod, pozdravil je soliste ter se jim zahvalil, da so z divno-krasnim, umetniško dovršenim svojim petjem pripomogli k redkemu sijaju, in v imenu »Glasbene Matice« izročil, ker se to v cerkvi ni moglo zgoditi, v znak hvaležnosti gospej Kury in gospici Holce k krasne šopke s travki in napis, gospodoma pl. Cammarotta in Stejskal pa velike lovorjeve vence takisto s travki in napis. Na to je napil gospodu koncertnemu vodji Hubadu, povdarjaje njegove velike zasluge za »Glasbeno Matico« v obče in posebej še za vprizoritev oratorija »Sv. Frančišek«. Navdušenje je v pevskem zboru v tem hipu priklopelo do vrhunca in ovaciji, ki se je napravila gospodu Hubadu, je bila neopisno iskrena in odkritosrčna. V imenu solistov se je v hrvaškem jeziku zahvalil za darove in počestitve g. pl. Cammarotta. Družestna gospa Kury, ki je s svojo ljubeznivostjo očarala vse navzoče, je tudi še sama češki se zahvalila in slovenski vskliknila: živila »Glasbena Matica«, živila Slovenci! Predsednik »Glasbene Matice« gosp. računski nadsvetnik Svetek se je zahvalil pevskemu zboru za njegov veliki trud in njegovo požrtvovalnost ter v imenu društva napil ženskemu in moškemu zboru in njenima načelnikoma, gospej dr. Ferjančičevi in gospodu prof. Štritofu. Zdalj poprima za besedo g. koncertni vodja Hubad. V dolgem, prisrčnem govoru, prepletenim s svežim humorjem, je bodril pevski zbor k vstrajnosti. Povedal je pa tudi, kako se je proti njemu p. Hartmann izrazil o izvajanju oratorija v Ljubljani. P. Hartmann je jako hvalil naš zbor in rekel, da je bilo oratorijsko izvajanje v Ljubljani tako lepo, da se z njim niti primerjati ne more ono na Dunaju (!) in Rimu (!) in v Monakovem!! Končal je g. Hubad svoj govor, ki so ga ves čas spremljali oduševljeni klci pevcev, s tem, da je pozval pevce, naj ostanejo zvesti principom, kateri se negujejo v »Glasbeni Matici«, in napil pevskemu zboru in gosp. prof. Štritofu kot delavnemu administrativnemu

vodju pevskega zbora. Gospod solist Stejskal, ki je pel basovo ulogo, je končno v lepem češkem govoru slihal pomen glasbe za kulturni napredek, češ, da narod, ki goji to umetnost, ne pogine. In Slovenci jo goje zelo hvalevredno. Napil je »Glasbeni Matici«, artističnemu vodju g. Hubadu in administrativnemu vodju pevskega zbora g. prof. Štritofu. — Da je krepki moški zbor med posameznimi govori zapel mnogo zborov in zdravilo, je samo ob sebi umljivo. Z nadejo, da se s temi solisti, ki so tako izvrstno izvajali svoje vloge pri oratoriju, nismo videli zadnjič na naših koncertnih tleh, so se udeležniki sestanka razšli. Bil je lep večer.

— **Ljubljansko učiteljsko društvo** ima jutri v soboto, dne 25. t. m., svoje redno mesečno zborovanje ob 7. uri zvečer v posebni sobi »pri Čončku« pod Rožnikom. Razgovarjalo se bode o nagradah za pouk na obrtnih pripravljalnih in nadaljevalnih šolah. — Pričakovati je mnogobrojne udeležbe.

— **Gledališče v Kranju.** Slovenski gledališni igralci iz Ljubljane prirede jutri, dne 25. in v nedeljo, dne 26. t. m. v Kranju gledališčne predstave. Jutri se bo igral »Ženski Otelok«, v nedeljo »Poljub«, Čehov »Snubač« in opereta »Brez denarja«.

— **Bralno društvo na Bledu** priredi v nedeljo, dne 26. aprila v »Blejskem domu« veselico s petjem in predstavo Murnikove burke »Bucek v strahu. Začetek ob 8 uri zvečer.

— **Klasifikacija konj.** Mestni magistrat ravno razglaš, da se dne 4, 5 in 6. maja t. l. vrši pred šentpetrsko vojašnico klasi-fikacija konj za mesto Ljubljano. Spored klasi-fikacije po okrajih je razviden iz razglaš. Lastnike konj opozarjamo, da je po obstoječih določilih število konj pred klasi-fikacijo naznaniti mestnemu magistratu in da iste, ki opuste to naznanitev ali predstavo konj, čaka globa do 200 kron, da morajo poleg tega peljati svoje konje h klasi-fikaciji izven Ljubljane, ter da morajo plačati vse stroške poznejše klasi-fikacije sami. Kdor toraj še ni naznanil svojih konj, naj to nemudoma stori. Naznanilnice ima magistratni ekspedit na razpolago.

— **Prekanjen dimnikar.** V krajih Goričane, Rakovnik in Sora hodil je pred nekaterimi dnevi neki dimnikarski pomočnik okoli, ki je v več hišah snažil dimnike in si dal za to dobro plačati. Posestnica Katarina Orel v Goričanah mu ni hotela plačati 1 K 10 vin., katero svoto je zahteval za snaženje dimnika ali prekanjen dimnikar ji je grozil s sodnijsko ovadbo, česar se je Katarina Orel prestrašila, da mu je izplačala zahtevano svoto. Najbrže je tudi drugod tako storil, če mu niso hoteli plačati tega, kar je zahteval. Dimnikar je bil okoli 30 let star, srednje velikosti, širokoličen, je govoril slabo slovenski in klet po laško.

— **Prijet tat.** Včeraj zapri so Blumauerjevega hlapca Janeza Zvokeljna iz Podsmreke občina Dobrova. Dne 22. t. m. zvečer utihotal se je v stanovanje J. Zinnauerja zastopnika pivovarne Reiningshaus v Spodnji Šiški, vzel v kuhinji ključ od pisarne in šel v pisarno iskat denar. Ker denarja ni dobil vzel je seboj revolver in tri steklenice žganja. Ko so ga prijeli, je tajil, da je bil sploh v Šiški, ali ko so preiskali njegove efekte in našli ukradeni revolver in steklenico žganja, se je udal. Našli pa so pri njem tudi nemški denar, kateri izhaja najbrže iz tatvine pri Zormanu in falzifikate po 20 vinarjev. Tudi ima Zvokelj dve uri in več nove obleke, katero si je najbrže nabavil z ukradenim denarjem.

— **Z rešilnim vozom** so peljali v bolnico Alojzija Dolenca, delavca pri Travnu v Dalmatinovih ulicah št. 9. Včeraj ob pol 7. uri zvečer je šel v pijanosti po stopnicah iz šupe na hlev. Na stopnicah mu je spodrsnilo in je padel. Poškodoval se je na prsni in na hrbtu tako močno, da se ga morali prepeljati v bolnico.

— **Ogenj.** Danes zjutraj okoli pol 3. ure zapazili so na dvorišču Gerlizyevе hiše v Gospodskih ulicah št. 3 ogenj. Gorel je zaboj, v katerem so bile smeti in pepel. Ogenj so domači takoj pogasili.

— **Vola splasila** sta se včeraj posestniku I. Mavcu iz Planince, občina Tomišelj in ušla z vozom, na katerem je bil 8 let stari posestnikov sin Alojzij Mavc. Leta je padel z voza in si zlomil levo nogo pod kolonom. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— **Tatvina.** Gostilničarju Avg. Zajcu na Rimski cesti št. 4 so bili dne 20. t. m. zjutraj med 9. in 10. uro izpred vrat na stopnicah vkra-deni čevlji. Pred dnevi pa je tat ravnotam odnesel predpasnik, pasji

bič in likalo. Natakariči Tereziji Bonachevi je bil vkraden dežnik. Tatu še dosedaj niso izsledili.

— **V Ameriko.** Danes ponoči se je odpeljalo z južnega kolodvora 35 oseb v Ameriko.

— **Izgubljene reči.** Zasebnica M. M. je izgubila včeraj dopoludne na poti od mitnice na Radec-kega cesti do Sv. Petra ceste črno jopico.

— **Društvena godba** priredi jutri, 25. aprila t. l. ob osmih zvečer v hotelu pri »Južnem kolodvoru« koncert z bogatim sporedom. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 30 vin.

— **Najnovejše novice.** Po-draženje mesa. Ne samo pri nas, tudi v Gradcu se je goveje meso podražilo od 64 na 68 kr. za kilogram ter se podraži še za 4 kr. — Veliki delavski izigredi so se priredili v Kičevnu na Ruskem. Izgredi so bili naperjeni proti židom. Ubilih je bilo 25 oseb, težko ranjenih 75, lahko ranjenih pa okoli 200 oseb. — Poneverjenje v cerkveni blagajni. V Katrino-tem pri Opavi je umrl župnik in bivši deželni poslanec Gruda. Pri reviziji se je izkazalo, da manjka v cerkveni blagajni do 20.000 K. Občina se brani primanjkljaj pokriti. — Nemiri v Varaždinu. Vsled prepovedanega ljudskega shoda se je zbralo ljudstvo pred stanovanjem župana in vel. župana ter razbilo okna. Poklicali so vojaštvo, oboja župana sta bežala iz mesta. — Zadnji viharji so v Šleziji vzeli življenje 122 oseb. — Protizidovski izigredi so se primerili v Uhlovu na Gališkem. Pri tej priliki je nastal požar, ki je uničil 40 hiš. — Strašne viharje so imeli te dni v Queenslandu. Mesto Townville je deloma v razvalinah. Mnogo ljudi je ubitih. Porušila se je tudi bolnišnica ter podsula vse bolnike. — Afera nadškofa dr. Kohna. Kaplan Hofer, ki je pisal znane članke proti nadškofu, je prestopil v starokatoliško cerkev. — Peter conte Dumičič. V Zagrebu je umrl lastnik premogovnika v Konjščini, rudnika za živo srebro ter predsednik Dalmatinske banke P. conte Dumičič, star 63 let.

— **Dober svet.** Kdor si želi lepo trato narediti, temu priporočamo, da si naroči od c. in kr. dvorne trgovine za semena Edmund Mauthner v Budimpešti travno mešano seme »Promenadnega ali Marjetinega otoka«. Že 29 let pošilja Mauthner za krasne nasade v Budimpešti in Marjetinem otoku ta travna semena. (309—41)

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 24. marca. V pravdi poslanca dr. Ferjančiča proti „Slovencu“ je kasacijski dvor zavrgel pritožbo dr. Lampeta in Rakovca, ki sta bila obsojena prvi na 6 mesecev, drugina en mesec v vseh točkah. Dr. Ferjančič je prejel v razlogih sijajno zadoščenje.

Dunaj 24. aprila. Jutri bo tu justificiran Anton Schöneckl, ki je bil obsojen na smrt na vešalih, ker je umoril in oropal neko 81letno trafikantino.

Lvov 24. aprila. „Dziennik Polski“ javlja, da je imenovanje grofa Andreja Potocke-ga-gališkim namestnikom že sklenjena stvar. Deželni maršal postane ali grof Stanislaw Badeni ali pa grof Zdzislaw Tarnowski.

Beligrad 24. marca. Iz Stare Srbije in iz Albanije prihajajo jako vznemirljive vesti. Med Arnavti je tako živahno gibanje, kakor še nikdar in splošno vlada strah, da poskusijo kristijane masakrirati. Računa se, da je 60.000 Arnavtov pripravljenih na boj. Poziv sultanovih odposlancev, naj se vrnejo domov in pripuste izvršitev reform, so odločno odklonili. Sedaj razširjajo oklice, v katerih pravijo, da jih je sultan prodal in izdal in pozivljajo svoje rojake na boj zlasti proti Srbom.

Berolin 24. aprila. Iz Kronstadta se poroča, da se je tam med vojaki unela velika bitka. Udeležilo se je te bitke 2000 vojakov. Podadmiral Makarov je bil težko ranjen in tudi več oficirjev. Tudi izmed vojakov jih je bilo nekaj ubitih, mnogo pa ranjenih.

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi danaj. borze 24. aprila 1903.

Naložbeni papirji.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4 1/2% majeva renta	100 75	100 95
4 1/2% srebrna renta	100 55	100 75
4% avstr. krona renta	101 15	101 35
4% zлата	121 60	121 80
4% ogrska krona	99 60	99 80
4% zлата	121 35	121 55
4% posojilo dežele Kranjske	99 75	—
4% posojilo mesta Spiljeta	100	—
4% bos. herc. žel. pos. 1902	101	101 80
4% češka dež. banka k. o.	99 60	100 60
4% zast. pis. gal. d. hip. b.	101	102
4% pešt. kom. k. o. z	107 80	108 80
4% 10% pr.	101	102
4% zast. pis. Innerst. hr.	101	101 50
4% 10% ogr. centr.	100 35	101 35
4% deželne hranilnice	100	101
4% zast. pis. ogr. hip. b.	98 50	99
4% obl. ogr. lokalne železnice d. r.	99 50	100 50
4% češke ind. banke	308	310
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	101	102
4% dolenskih železnic	—	—
4% juž. žel. kup. 1/2 1/2	—	—
4% av. pos. za žel. p. o.	—	—

Srečke.

Srečke.	1854	1860	1864
Srečke od leta 1854	174	184	184
" " " " " "	183 50	185 50	185 50
" " " " " "	248	252	252
" " " " " "	158	159 50	159 50
" " " " " "	275	279	279
" " " " " "	274	278	278
" " " " " "	259	262	262
" " " " " "	90 50	92 50	92 50
" " " " " "	117 25	118 25	118 25
" " " " " "	18 90	19 90	19 90
" " " " " "	434	438	438
" " " " " "	170	174	174
" " " " " "	74	78	78
" " " " " "	70	75	75
" " " " " "	55 10	56	56
" " " " " "	27	28	28
" " " " " "	71	75	75
" " " " " "	74	78	78
" " " " " "	441	446	446

Dolnice.

Dolnice.	45 50	46 50
Južne železnice	45 50	46 50
Državne železnice	681 50	682 50
Avstro-ogrsko bančne del.	1602	1612
Avstr. kreditne banke	671 25	672 25
Ogrske	718	720
Živnostenske	252	253
Premogokop v Mostu (Brux)	690	692
Alpske montan	391	392
Praške želez. ind. dr.	1662	1672
Rima-Muranyi	482 50	483 50
Trboveljske prem. družbe	395	396
Avstr. orožne tovr. družbe	354	355 50
Češke sladkorne družbe	155	158

Valute.

Valute.	11 34	11 38
C. kr. cekin	11 34	11 38
20 franki	19 05	19 08
20 marke	23 40	23 44
Sovereigns	23 94	24
Marke	116 92	117 10
Laški bankovci	96 20	96 40
Rubli	252 50	253 50

Žitne cene v Budimpešti.
dne 24. aprila 1903.

Termin.

Termin.	za 50 kg	K	7 84
Pšenica za april	50	7 51	7 51
" " oktober	50	6 92	6 92
" " april	50	6 07	6 07
" " maj	50	6 12	6 12
" " julij	50	6 08	6 08
" " april	50	6 08	6 08

Ekstiv.
Nespremenjeno.

Angeljnovi milo
z znamko
Marzeljsko (belo) milo
Jamčeno čisti jedrni mili. (972-6)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. aprila: Lavra Trogler, računskega podčastnika hči, 18 ur, Karlovska cesta št. 19, življenska slabost.

Dne 21. aprila: Terezija Prelesnik, gostija, 72 let, Cerkevna ulica št. 21, mrtvoud.

Dne 22. aprila: Fran Bežan, posestnik, 40 let, Radečkova cesta št. 11, Abscessus pulm. Jera Novak, gostija, 54 let, Studentovske ulice št. 13, mrtvoud.

Simon Klopčič, posestnik, 69 let, Cesta v mestni log št. 27, Paralysis cordis.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 506-2. Srednji arčni tlak 756-0 mm.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
23.	9. zv.	721 5	9 0	sl. jzhod del. oblak.	
24.	7. zv.	723 0	8 7	sl. jzhod del. oblak.	
	2. pop.	724 1	14 1	sr. zahod del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 9 1°, normale: 11 0°. Mokrina v 24 urah: 29 2 mm.

Sprejmejo se:
trgovski pomočnik
ki mora biti popolnoma zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi in vaje tudi korespondence ter dober prodajalec pri manufakturnem blagu. — Nadalje (1118-1)

prodajalka
vešča obeh jezikov v govoru in pisavi ter dobra in zanesljiva prodajalka in učenka
ki bi bila tudi vsaj nekoliko zmožna obeh jezikov in dobro izurjena v računstvu.
Vsi se sprejmejo **takoj** pri **Dragotinu Klaunder** trgovcu v Bohinjski Bistrici, Gorenjsko.

I. okr. hranilnica in posojilnica v mestu Kamnik
registrovana združba z omejeno zavezo sklicuje

XIV. redni občni zbor
na nedeljo, dne 3. maja
ob 11. uri dopoldne
v društvenih prostorih, Glavni trg št. 23.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Potrjenje letnega računa in bilance.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Izvolitev načelnika, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
5. Privoljenje renumeracije načelnika.

(1117) Načelnstvo.

Deklica
do petnajst let stara, ki je dovršila kako štirirazredno ljudsko šolo, se sprejme takoj v trgovino kot učenka.
Naslov pove upravnštvo »Slov. Naroda«.
(1110-1)

Pozor. 1099-3
Dobro ohranjen čevljarski stroj z okroglim čolnicem, kakor tudi 3 vrstna harmonika se proda po zelo nizki ceni.
Cerkvene ulice št. 21, soba 9.

Sube kranjske klobase
razpošilja
po K 2-60 kilogram
Edmund Kavčič
v Ljubljani. (11-82)

Zdravilišče Toplice
na Kranjskem, Dolenjsko, železniška postaja Straža-Toplice,
Akrototerm 38° C., pitno in kopalno zdravljenje, izredno učinkujoče proti protinu, kosteni, krču, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim. Veliki basini za kopanje, separatna in barska kopališča (Moorbäder). Prijetno opremljene sobe za tuje, igralne in družbinske sobe. Zdravo podnebje. Bogato obgozdna okolica. Dobro in cene restavracije. Sezija od 1. maja do 1. oktobra. — Prospekte in pojasnila daje brezplačno
(1113-1) **upravnštvo kopališča.**

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.
Izvod iz voznega reda.
veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Eschvitz. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m dopoldne osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, Lipsko, Prago, Franzove vane, Heb, Marijine vane, Pizen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak v Dunaj, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak v Dunaj, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal in Inomosta, Solnograda. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljubljane drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne in ob 6. uri 10 m zvečer.

Cyklostil
najpripravljeniji ameriški aparat za pomnoževanje spisov, cenikov, not, narisov ter vsakovrstnih drugih tiskovin itd., kateri bi ne smeli manjkati pri nobenem večjem ali manjšem podjetju, z vsemi potrebnimi vred po K 44- pri

Josipu Paulinu
v Ljubljani, Marijin trg št. 1.
(1109-1)

Dragotin Puc
tapetar
zaloga pohištva mizarske zadruge v St. Vidu pri Ljubljani
Ljubljana
Gradišče št. 5.

Dva mizarska pomočnika
izurjena v stavbinskem delu, sprejem takoj. (1108-1)
Slavnomu občinstvu priporočam svojo zalogo vsakovrstnih

mrtvaških rakev
po najnižji ceni in solidni postržbi
Pavel Kristan
mizarski mojster v Radovljici

F. NASKE, PRAGA
Stubengasse 1043.
Pretakalni aparat za pivo v steklenice.
Pretaka hitro brez pen, brez izhlapanja ogljenčeve kisline, brez izgube piva. Služi tudi za natakanje direktno v kozarce.

Cena popolnega pretakalnega aparata z embalažo vred 30 K, povsod poštne prosto. Samo sesalica za pivo velja 20 K z embalažo in poštne prosto. Sam aparat za pretakanje velja 10 K, poštne prosto z embalažo. Za poskus, na ogled ali v komisijsko i. dr. se ne pošilja. Razpošilja se je po povzetju ali pri predplačilu.

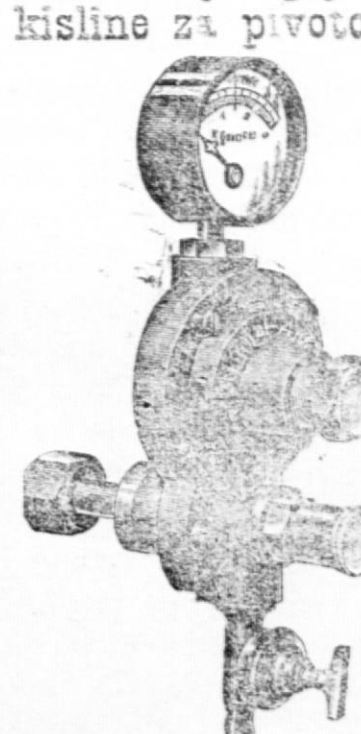
Častniško oskrbovališče živeža
domobranskega polka št. 35 piše:
Vaš pretakalni aparat deluje najizvrstneje in smo po njem rešeni vseh nepriklj, ki nam jih je povzročilo pretakanje s cevjo.

Cena te izplakalnice steklenic 9 K, poštne prosto z embalažo. Z enim vzdigniljem je moči steklenico popolnoma izplakniti.

Oskrbišče graščine Oslavan
piše:
Vaši aparati (izplakalnice za steklenice in pretakalnice za pivo v steklenice) so veljanske vrednosti. (1103-2)

Avtomat
za reduciranje ogjenčeve kisline za pivotoč.

Neomejeno jamstvo.

Cena z manometrom, s ključem z rezervnim goščenjem, povsod poštne prosto z embalažo 15 K komad.

F. NASKE
kompletne priprave za stiskanje piva, veliki aparati za polnjenje piva v steklenice, omare za led itd. itd.

Praga, Stubengasse 1043.
Večje oprave v znatnem obsegu tudi do termina ali na obroke.

Vezene bluze
apenzellsko vezenje! Pri ležno! Od gld. 2 75 do okoli gld. 50.— Pošilja se na dom poštne prosto in se ocariljano. Ceniki s podobami obratom pošte. **Tovarna za svilu G. Henneberg, Zürich.** 5 (40-2)

Vzvišeno vrednost
rogaške slatine iz „Tem-pel-“ in „Styria-vrelca“ kot dijetne in zdravilne vode spričuje najbolj primerljiv grafični opis rogaškega in onega Karlovih varov vrelca, katerega pošilja upravništvo studencev v Rogatcu-Slatini interesno brezplačno. Sklicuje se na naj na ta list.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri lgrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Gleichenberški Konstantin-vrelec
Ema-vrelec
staroizkušena pri katarinih boleznih v dihalniku in pri prebavljanju.
Slana voda, narejena iz Konstantin-vrelca — zdravniško priznana izvrstno sredstvo za inhalacije.
Ivanov studenec, izvrstna namizna voda, bogata ogljenčeve kisline, najboljša naravna mineralna voda pri boleznih prebavnih organov, kakor katar v želodcu in čreveh, pri bolečinah v mehuru, kakor pesek in prod, pri gorečici i. t. d. (1062-2)
Dobiva se v vseh trgovinah z mineralnimi vodami in pri ravnateljstvu studencev v Gleichenbergu (Štaj.).

Havra v New-York
samo 6 dni
vozijo zanesljive najhitrejši brzoparniki „Francoske prekomorske družbe“.
— Edina —
direktna in najkrajša črta.
Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino (2-9)
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ed. Šmarda
v Ljubljani, Dunajska cesta 6
blizu znane gostilne „pri Figovcu“.

„ANDROPOGON“
(Iznajdljiv P. Hermann, Zgoranja Polskava)
je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi vspehi izkušena in zjamčena neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.
Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osvelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.
Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.
Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu
Váso Petričič-u.
V zalogi imata tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trukoczy v Ljubljani in g. A. Kant v Kranju. Dobiva se tudi v Novem mestu v Ikarini pri „Angelju“.
Preprodajalci popust. (213-14)

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25,000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75,000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. (26-46)
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podpore v narodne in občnkoristne namene.